

על מנת שתחזירי לי הנייר מגורשת –

With the stipulation that you return the paper to me; she is מגורשת

OVERVIEW

The **גט** taught that if a man gave his wife a **גט** and said to her, 'here is your **גט** but the paper is mine', she is not divorced; however, if he said to her, 'here is your **גט** with the stipulation that you return the paper to me', she is divorced. תוספות discusses why she is מגורשת if he said את הנייר לי את הנייר.

בפרק מי שאחזו (לקמן דף עה,א) קבעי מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא –

In **פרק מי שאחזו** the גמרא asks, 'what is the difference between the **רישא** (where she is not מגורשת if he said שלי) and the **סיפא** (where she is מגורשת if he said ע"מ) - (שתחזירי לי את הנייר)

ומפרש לשון אחד משום דסיפא¹ הוא תנאי ומעשה בדבר אחד והוי תנאי בטל ומעשה קיים² –
And one explanation there is because in the **סיפא** the stipulation (of ע"מ שתחזירי) and the action (of giving the **גט**) are in the same thing (in the **גט**), which causes the **תנאי** to be invalid and the **מעשה** (of גירושין) is effective –

תנאי ומעשה בדבר אחד explains why it is considered תוספות

דקסבר ההוא לישנא דאומר על מנת לאו כאומר מעכשיו דמי –

For that explanation maintains that (even) one who says 'על מנת', it is not considered as if he said it should be effective retroactively as of now, but rather it (the **גט**) becomes effective later when the **תנאי** is fulfilled -

ואין גט יכול לחול עד שתחזירוהו ואז אי אפשר להתגרש שאין הגט בידה³ –

So the **גט** cannot become effective until she returns it to him (which is the **קיום**), and then (after she returns it to him) it is impossible for her to be

¹ However in the **רישא** where he said שלי, she is not מגורשת since he never gave her a **גט**, only אותיות פורחות.

² The laws of תנאים - stipulations (conditions) - are derived from the תנאי that משה רבינו made with the בני גד ובני ראובן. בני גד ובני ראובן made with the תנאי that משה רבינו made with the בני גד ובני ראובן. We derive that if the תנאי is made similar to the תנאי of בגוב"ר then if the תנאי is not fulfilled the transaction is not effective; however if the תנאי is not similar to the תנאי of בגוב"ר then even if the תנאי is not fulfilled the transaction is valid (the תנאי is meaningless). Two of the qualifications for a proper תנאי are דבר תנאי בדבר תנאי (the תנאי and the מעשה are in two different areas); the תנאי was to cross the ירדן to wage war and the מעשה was the inheritance of מזרחה. However if the תנאי ומעשה are אחד בדבר אחד it is not a valid תנאי (see following footnote # 3). The other qualification is that it must be תנאי קודם למעשה; first the stipulation must be said and only afterwards can the transaction be declared. ונתתם להם את וגו' and only afterwards אם יעברו וגו' first said משה. There are two more qualification (which are not relevant here) תנאי כפול and תנאי ללאו.

³ The explanation of תנאי ומעשה בדבר אחד is that the תנאי and the מעשה contradict each other, in which case we say התנאי בטל והמעשה קיים.

divorced, since the גט is not in her possession⁴ -

הילכך אף על פי שלא החזירתו מגורשת -

Therefore (since it is a case of אחד ומעשה בדבר אחד) **even if she did not return the גט she is מגורשת** since by a אחד the rule is that the תנאי is בטל (we ignore it) and the מעשה is קיים.

תוספות mentions a related issue:

ורבא דקאמר בפרק קמא דקידושין (דף ו,ב) הילך אתרוג זה במתנה על מנת שתחזירו לי -

And רבא who ruled in the first פרק of קידושין, if one said to his friend, 'here is this אתרוג as a gift מנת על מנת that you return it to me', the rule is -

החזירו יצא כולי לא סבר כההוא לישנא⁵ -

If he returned it he fulfilled the מצוה of אתרוג, etc. We must say that רבא there **does not agree with that explanation** mentioned above -

אלא רבא לטעמיה דמפרש בפרק מי שאחזו משום דהוי מעשה קודם לתנאי⁶ -

But rather רבא in קידושין follows his reasoning which he explains in פרק מי שאחזו, because the מעשה preceded the תנאי, therefore the תנאי is בטל and the מעשה is קיים⁷ -

תוספות anticipates the obvious question:

ואף על גב דבההיא דאתרוג נמי מעשה קודם לתנאי⁸ -

And even though in that case of אתרוג, the מעשה also precedes the תנאי (so why is it necessary that he return the אתרוג; it should be קיים ומעשה קיים) -

תוספות replies:

לא דק רבא במילתיה למינקט התנאי כמו שצריך להתנות -

רבא was not precise in his statement to mention the תנאי properly as you are required to stipulate it; namely the תנאי before the מעשה (and in that case he will be יוצא,

⁴ If we would maintain however that תנאי ומעשה בדבר אחד, then it would not be תנאי ומעשה בדבר אחד, since when she returns the גט she is מגורשת למפרע from when he initially gave her the גט. The תנאי does not contradict the מעשה.

⁵ רבא cannot maintain that by גט the תנאי is בטל ומעשה קיים since it is considered a אחד, for then by the תנאי ומעשה בדבר אחד, and the ruling should be that תנאי ומעשה קיים, and he should be יוצא even if he did not return the אתרוג, as the rule is by גט that she is מגורשת even if she did not return the אתרוג. [We must assume that רבא does not agree that this is considered a "א" תנאי ומעשה בד"א, since רבא maintains דמי מעכשיו דמי (see footnote # 4 & 9).]

⁶ He first said ע"מ שתחזירי לי את הנייר (the תנאי), in which case רבא maintains that the תנאי is בטל and the מעשה is קיים. The way a תנאי is effective is only if it precedes the מעשה. He would need to say; if you will return the נייר to me (the תנאי), the גט will be effective (the מעשה). See footnote # 2.

⁷ She is מגורשת even if she did not return the נייר.

⁸ He said ע"מ שתחזירו לי (the תנאי later) הילך אתרוג (the מעשה first).

(only) when he returns the ⁹אתרוג.

concludes and differentiates:

וליהוא לישנא דמפרש במי שאחזו (לקמן עד,א)¹⁰ משום דכל האומר על מנת כאומר מעכשיו דמי. However, according to that interpretation in פרק מי שאחזו which explains the ruling why it is כשר because whoever says ע"מ it is as if he said that it should be effective as of now –

לא הוי גט אלא אם כן החזירתו לבסוף שנתקיים התנאי ואז הוי גט משעה שבה לידה¹¹: It will not be a גט unless she eventually returns the גט at which point the תנאי was fulfilled and it is a גט from the time it came into her possession.

SUMMARY

can be understood in one of three ways; (האומר ע"מ לאו כאומר מעכשיו דמי if we assume that תנאי ומעשה בדבר אחד) or because it is a תנאי קודם לתנאי. It will be a גט in either of these two explanations even if she does not return the גט since תנאי בטל ומעשה קיים. Alternately she is גט. if we assume מעכשיו דמי, but only if she returns the גט.

THINKING IT OVER

Is it possible according to רבא (who maintains מעכשיו דמי) that there should be a case of תנאי ומעשה בדבר אחד (that the תנאי should contradict the מעשה) since the מעשה is למפרע?

---

⁹ maintains רבא ע"מ כאומר מעכשיו דמי and since תוספות is interpreting now that he said first the תנאי and then the מעשה; therefore the תנאי is קיים, and since מעכשיו דמי ע"מ כאומר מעכשיו דמי, therefore if he returned the אתרוג he is יוצא because he did not fulfill the תנאי.

¹⁰ Perhaps it should read עה,ב.

¹¹ רבא (even though רבא agrees that מעכשיו דמי ע"מ כאומר מעכשיו דמי [see footnote # 9]), is because from the הברייתא it seems that if he said תנאי ומעשה בדבר אחד (so it is not a תנאי קודם לתנאי), but if he did not return the אתרוג he is not יוצא because he did not fulfill the תנאי. Therefore רבא chooses to interpret it on account that it is lacking the מעשה למעשה which invalidates the תנאי completely; however according to the reason of מעכשיו דמי ע"מ כאומר מעכשיו דמי (תורת גיטין) it would be necessary to return the גט (see תורת גיטין). Alternately רבא wanted to establish that תנאי קודם לתנאי even according to the רבנן (of רבי) who maintain מעכשיו דמי ע"מ לאו כאומר מעכשיו דמי (מהר"ם).